

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/137/2024
Identifikačné číslo spisu:	5114240919
Dátum vydania rozhodnutia:	21.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5114240919.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Y. Q., narodeného XX. E. XXXX, Ž., L. XXXX/X, zastúpeného advokátkou JUDr. Máriou Padalovou, Žilina, Nám. M. R. Štefánika 1, 2/ E. Q., narodenej XX. R. XXXX, Ž.-A., T. XX/XX, 3a/ Y. Q. rodenej J., narodenej XX. L. XXXX, Ž.-A., T. XXX/XX, 3b/ H. F. rodenej Q., narodenej XX. H. XXXX, Ž., Š. XXXX/XX, 3c/ R. Q., narodeného X. E. XXXX, Ž.-A., T. XXX/XX, 4/ U. Q., narodeného XX. R. XXXX, Ž., G.. W. XXXX/X, proti žalovaným: 1/ X. Ď., narodenému XX. R. XXXX, N. XX, 2/ T. N., narodenému X. R. XXXX, N. XXX, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 40C/190/2014 a o dovolaní žalobcu 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 28. februára 2023 sp. zn. 10Co/145/2022, takto

rozhodol:

Dovolenie odmieta.

Žalovaným nárok na náhradu trov dovolacieho konania nep r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) uznesením z 13. decembra 2018 č. k. 40C/190/2014 - 146 konanie zastavil (I.) a žalovaným priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II.). Súd prvej inštancie vec právne odôvodnil § 230 a § 161 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“) a skutkovo tým, že bolo zistené, že v prejednávanej veci bolo už právoplatne rozhodnuté vo veci samej rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 18C/113/2006, právoplatným 4. novembra 2013. V uvedenom konaní síce boli čiastočne odlišní účastníci konania, avšak len z dôvodu, že sa jednalo o právnych predchodcov súčasných účastníkov konania, ktorí nadobudli svoje práva k nehnuteľnostiam dedením. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodnú námietku, že v danej veci boli odlišní účastníci konania, na základe čoho sa nemohlo jednať o res iudicata (prekážka právoplatne rozsúdenej veci). Súd prvej inštancie dospel k záveru o totožnosti okruhu účastníkov konania v oboch zmienených konaniach, keďže v tomto konaní vystupujú ako účastníci konania dedičia po osobách, ktorí boli účastníkmi konania na Okresnom súde Žilina sp. zn. 18C/113/2006, teda rozhodnutiu vo veci samej bráni prekážka právoplatne rozsúdenej veci, ktorá je neodstrániteľnou podmienkou konania. O trovách konania rozhodol

podľa § 256 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcov uznesením z 28. februára 2023 sp. zn. 10Co/145/2022 (druhým v poradí) rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti zastavenia konania o určenie vlastníckeho práva vo vzťahu k parcele č. XXX - záhrady o výmere 576 m², zapísanej na LV č. XXX pre k. ú. N. potvrdil (I.) a vo zvyšnej časti uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (II.). Odvolací súd opätovne pristúpil k odvolaciemu prieskumu vecnej správnosti rozhodovania súdu prvej inštancie po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu č. k. 10Co/101/2019 - 175 z 20. novembra 2019 a vrátení veci do štádia odvolacieho súdu rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/208/2020 z 25. mája 2022. Súd prvej inštancie zastavil konanie o žalobe doručenej súdu 22. decembra 2014 v znení zmeny žaloby z 18. decembra 2017, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia, že nebohý E. Q., narodený XX. Y. XXXX a zomrelý XX. S. XXXX, naposledy bytom T. XX, Ž. - A. a nebohá E. Q., narodená XX. R. XXXX a zomrelá X. L. XXXX boli ku dňu svojej smrti vlastníckymi nehnuteľnosťami špecifikovaných v žalobe. Konanie bolo súdom prvej inštancie zastavené z dôvodu zistenia existencie neodstrániteľného nedostatku konania a to, že v totožnej veci už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 18C/113/2006, potvrdeným rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/46/2012 z 28. novembra 2012 z dôvodu, že nebol daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže v žalobe nebol uvedený úplný okruh účastníkov konania, ktorého sa nezúčastnili všetci nerozluční spoločníci vo vzťahu k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX v k. ú. N. ako parc. č. XXX - záhrady o výmere 576 m², v danom konaní nevystupoval R. H.. Konštatovaný nedostatok pasívnej vecnej legitímácie viedol k záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok účinný do 30. júna 2016, čo viedlo k zamietnutiu žaloby bez ďalšieho dokazovania a hodnotenia vecných odvolacích námietok. V aktuálnej veci odvolatelia namietli, že súd nemal prihliadať na dôvod zamietnutia uvedený v rozhodnutí súdu prvej inštancie (sp. zn. 18C/113/2006), ale na dôvod zamietnutia žaloby, resp. potvrdenia rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádzaný v rozhodnutí Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/46/2012 z 28. novembra 2012. Žalobcovia taktiež namietli, že v konaní na Okresnom súde Žilina sp. zn. 18C/113/2006 a v konaní súdu prvej inštancie sp. zn. 40C/190/2014 sa nejedná o totožný okruh účastníkov konania a preto nejde o prekážku res iudicata. Odvolací súd mal za preukázané, že v konaní Okresného súdu Žilina sp. zn. 18C/113/2006 vystupovali na strane žalobcov E. Q. a Y. Q. a na strane žalovaných X. Ď., U. Ď., Y. T. a T. N. a to vo veci určenia vlastníckeho práva k rodinnému domu súp. č. XX postavenom na parc. č. XXX, parc. č. XXX - zastavaná plocha o výmere 318 m² a k parc. č. XXX - záhrada o výmere 576 m², všetko v k. ú. N., kde konanie bolo súdom prvej inštancie zamietnuté z vecného dôvodu nepreukázania vlastníckeho práva a potvrdené odvolacím súdom z iného dôvodu - nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení. V konaní nevystupovali právni nástupcovia po pôvodnom žalobcovi E. Q. a vo vzťahu k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX ako parc. č. XXX - záhrady vo výmere 576 m² nebol úplný okruh účastníkov ani na strane žalovaných, keďže chýbal R. H. ako neznámy vlastníč. V aktuálnej veci má odvolací súd za preukázané, že sa žalobcovia domáhajú určenia vlastníckeho práva svojich právnych predchodcov k totožným nehnuteľnostiam, ako v konaní pod sp. zn. 18C/113/2006, pričom je súčasne možné konštatovať totožnosť účastníkov konania. Odvolací súd ďalej konštatoval, že žalobcovia v tejto veci odstránili nedostatok vytýkaný Krajským súdom v Žiline v rozhodnutí sp. zn. 6Co/46/2012 z 28. novembra 2012. Keďže zároveň v konaní pred Krajským súdom v Žiline sp. zn. 6Co/46/2012 nedošlo k preskúmaniu po vecnej stránke, odvolací súd mal za to, že nejde o prekážku rozsúdenej veci a preto je nevyhnutné, aby sa žalobou súd prvej inštancie zaoberal, vecne ju preskúmal a o nej rozhodol. Totožné avšak nemožno konštatovať vo vzťahu k parcele CKN XXX - záhrady o výmere 576 m², kde žalobcovia nedostatok vytýkaný Krajským súdom v Žiline v rozhodnutí sp. zn. 6Co/46/2012 z 28. novembra 2012 neodstránili, t. j. vo vzťahu k danej parcele naďalej vo veci existuje nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného R. H.. Z uvedeného dôvodu odvolací súd vo vzťahu k parcele CKN XXX - záhrady o výmere 576 m² dospel k záveru, že pokiaľ aj v tejto veci ide o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, čím vznikol nedostatok naliehavého právneho záujmu, pričom z totožného dôvodu už bolo potvrdené zamietnutie žaloby odvolacím súdom, ide v tejto časti o prekážku veci právoplatnej rozsúdenej, na základe čoho súd prvej inštancie správne konanie v tejto časti podľa § 230 CSP zastavil, na základe čoho

odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti potvrdil. Zároveň odvolací súd dodal, že po odstránení nedostatku konštatovanom Krajským súdom v Žiline v rozhodnutí sp. zn. 6Co/46/2012 z 28. novembra 2012 žalobcom nič nebráni k opätovnému podaniu žaloby. O náhrade trov celého konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí.

3. Proti výroku I. tohto uznesenia odvolacieho súdu podal žalobca 1/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, ktorého prípustnosť odôvodnil nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu, za ktoré považoval skutočnosť, že odvolací súd po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu č. k. 10Co/101/2019 - 175 z 20. novembra 2019 a vrátení veci na ďalšie konanie nenariadil v prejednávanej veci pojednávanie, k čomu bol povinný, čím dovolateľovi znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ uviedol, že nebol splnený žiadny zo zákonných predpokladov § 177 ods. 2 CSP, podľa ktorého súd nemusí pojednávanie nariadovať, pričom dovolateľ zároveň ani neobdržal výzvu na vyjadrenie sa, či súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania. Taktiež bol podľa dovolateľa naplnený § 385 ods. 1 CSP predpokladajúci nariadenie pojednávania. Dovolateľ ďalej namietol posúdenie existencie prekážky právoplatne rozsúdenej veci (res iudicata) vo vzťahu k neodstráneniu nedostatku, ktorý bol vytknutý rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/46/2012, t. j. neúplnosť okruhu účastníkov konania na strane žalovaného R. H., čím malo dôjsť k nedostatku pasívnej vecnej legitímácie a následne nedostatku naliehavého právneho záujmu, kedy na základe uvedenej totožnej situácie bola založená prekážka podľa § 230 CSP. Dovolateľ mal za to, že v tomto konaní boli žalovaní označení správne, keďže vo vzťahu k LV č. XXX, kat. územie Lysica, par. č. CKN XXX boli v časti B ako vlastníci vedení pod poradovým číslom 2. R. H. ako neznámy vlastník (podiel 1), pod poradovým číslom 4. E. Q., rod. Q. (podiel 1, pôvodne žalobkyňa 1/), pod poradovým číslom 5. T. N. (podiel 1, žalovaný 2/) a pod poradovým číslom 7. Y. Q., rod. Q. (podiel 1, pôvodne žalobca 2/), z čoho vyplýva, že žalobcovia v žalobe z 2. decembra 2014 správne označili žalovaných to aj R. H. Vo vzťahu k tomuto nároku preto neexistuje prekážka podľa § 230 CSP.

4. Žalovaný 1/ a žalovaný 2/ sa k podanému dovolaniu nevyjadrili.

5. Po podaní dovolania pôvodný žalobca 3/ S. Q., narodený X. R. XXXX, Ž.-A., T. XXX/XX zomrel dňa XX. E. XXXX, na základe čoho Okresný súd Žilina uznesením č. k. 40C/190/2014 - 306 rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičmi Y. Q. rodenou J., narodenou XX. L. XXXX, Ž.-A., T. XXX/XX, H. F. rodenou Q., narodenou XX. H. XXXX, Ž., Š. XXXX/XX a R. Q., narodeným X. E. XXXX, Ž.-A., T. XXX/XX.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou

dovolatela vysvetliť v dovolaní zákona zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolať vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdu bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

14. Dovolať vyvodil prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, kde namietol záver odvolacieho súdu

o existencii prekážky veci právoplatne rozsúdenej vo vzťahu k parcele CKN XXX - záhrady o výmere 576 m² a to s poukázaním na skutočnosť, že v žalobe z 2. decembra 2014 bol R. H. označený za žalovaného a preto bol odstránený nedostatok pasívnej vecnej legitímácie vytýkaný Krajským súdom v Žiline sp. zn. 6Co/46/2012 z 28. novembra 2012. Dovolateľ zároveň mal za to, že nebolo možné konštatovať totožnosť účastníkov konania v tomto konaní a v konaní na Okresnom súde Žilina sp. zn. 18C/113/2006. Dovolateľ ďalej namietol, že odvolací súd pred rozhodnutím o odvolaní nenariadil pojednávanie, k čomu bol povinný z dôvodu nesplnenia žiadneho zákonného predpokladu podľa § 177 ods. 2 CSP a § 385 ods. 1 CSP, čím mu znemožnil uskutočňovať jeho procesné práva.

15. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia

16. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca 1/ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama o sebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Najvyšší súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie v časti výroku o zastavení konania vo vzťahu k CKN XXX - záhrady o výmere 576 m² zapísanej na LV č. XXX pre k. ú. N.) spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP) a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné či nedostatočne odôvodnené. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené, aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

18. Dovolateľ odôvodnil porušenie jeho práva na spravodlivý proces odňatím mu možnosti konať pred súdom nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu spočívajúcim v tom, že odvolací súd pred rozhodnutím o podanom odvolaní nenariadil súdne pojednávanie, kde by dovolateľ mohol predniesť svoje vyjadrenia a tým uskutočniť jeho procesné práva. Uviedol, že nebol naplnený žiadny z predpokladov podľa § 177 ods. 2 CSP, na základe ktorých by odvolací súd nebol povinný pojednávanie nariadiť. Dovolací súd k danému argumentu dovolateľa poukazuje na skutočnosť, že ustanovenie § 177 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého nie je za určitých okolností potrebné nariaďovať pojednávanie, sa vzťahuje na konanie pred súdom prvej inštancie a to výlučne. Ustanovenie § 177 ods. 2 CSP zaradené do druhej časti Civilného sporového poriadku už z hľadiska systematického výkladu ustanovuje postup súdu v konaní v prvej inštancii. Zároveň nie je možné aplikovať § 378 ods. 1 CSP z dôvodu povinnosti odvolacieho súdu nariadiť pojednávanie podľa § 385 CSP vždy len vtedy, keď vznikne v odvolacom konaní pred rozhodnutím o odvolaní potreba zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Pokiaľ odvolací súd dospel k záveru, že pre rozhodnutie o odvolaní nie je potrebné dokazovanie doplniť alebo zopakovať, nie je odvolací súd povinný pojednávanie nariadiť. V danej veci je jednoznačné, že odvolací súd posudzoval vo veci existenciu prekážky právoplatne

rozsúdenej veci vzhľadom na konanie pred Okresným súdom Žilina sp. zn. 18C/113/2006 a Krajským súdom v Žiline sp. zn. 6Co/46/2012. Odvolací súd z dôvodu totožnosti účastníkov konania, totožnosti žalobou sa domáhaného určenia vlastníctva k totožným nehnuteľnostiam a dôvodu, pre ktorý došlo k zamietnutiu žaloby v predchádzajúcom konaní (nedostatok naliehavého právneho záujmu) dospel k záveru, že prekážka veci právoplatne rozhodnutej vo vzťahu k parcele CKN XXX - záhrady o výmere 576 m² tu existuje. Podľa názoru dovolacieho súdu v prípade posudzovania existencie prekážky res iudicata toto nevykazuje potrebu nariadenia súdneho pojednávania v odvolacom konaní. Existenciu prekážky res iudicata je možné posúdiť z predloženého súdneho spisu aj bez ďalšieho vyjadrovania sa strán sporu, pričom súd zohľadňuje aj povinnosť postupovať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádzať zbytočným prieťahom, konať hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb (Čl. 17 Základných princípov CSP). Dovolací súd totožne ako odvolací súd nedospel k záveru o potrebe doplnenia alebo zopakovania dokazovania podľa § 385 ods. 1 CSP a preto odvolací súd postupoval správne, pokiaľ pojednávanie na prejednanie otázky existencie prekážky res iudicata nenariadil. Námetka dovolateľa o porušení postupu podľa § 177 ods. 2 CSP a § 385 ods. 1 CSP preto nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

18.1. Odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zastavení konania z dôvodu existencie prekážky res iudicata vo vzťahu k parcele CKN XXX - záhrady o výmere 576 m² z dôvodu predchádzajúceho rozhodnutia Okresného súdu Žilina sp. zn. 18C/113/2006 potvrdeného Krajským súdom v Žiline sp. zn. 6Co/46/2012 z 28. novembra 2012. Krajský súd v Žiline rozhodnutím sp. zn. 6Co/46/2012 z 28. novembra 2012 dospel k záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaných (za žalovaného nebol označený neznámy vlastník R. H. zastúpený Slovenským pozemkovým fondom), na základe čoho bol následne konštatovaný nedostatok naliehavého právneho záujmu odôvodňujúci zamietnutie žaloby. Pokiaľ by teda vznikla totožná situácia nedostatku naliehavého právneho záujmu aj v tomto konaní (v kombinácii s totožnými účastníkmi konania a totožnosti žalovaného určenia vlastníckeho práva k totožným nehnuteľnostiam), jednalo by sa o prekážku veci právoplatne rozhodnutej vo vzťahu k parcele CKN XXX - záhrady o výmere 576 m². V konaniach vedených na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 18C/113/2006 a sp. zn. 40C/190/2014 je nesporná totožnosť určenia vlastníckeho práva k totožným nehnuteľnostiam a totožnosť účastníkov konania, kde v konaní pod sp. zn. 40C/190/2014 síce vystupujú čiastočne iné osoby, avšak sa jedná o právnych nástupcov účastníkov vystupujúcich v konaní pod sp. zn. 18C/113/2006, totožnosť účastníkov konania je teda zachovaná. Dovolateľom bola namietaná predovšetkým skutočnosť, že nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaných bol v konaní pod sp. zn. 40C/190/2014 odstránený uvedením R. H. ako žalovaného.

18.2. Dovolací súd v kontexte uvedeného upriamuje pozornosť na skutočnosť, že rozhodnutím Okresného súdu Žilina č. k. 40C/190/2014 - 67 z 8. novembra 2017 bolo konanie voči žalovanému R. H. zastavené z dôvodu, že R. H. zomrel dňa XX. E. XXXX, t. j. pred podaním žaloby. Procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti (§ 61 CSP) a ak strana procesnú subjektivitu nemá, súd konanie zastaví (§ 62 CSP v spojení s § 161 ods. 1 a 2 CSP). V prípade úmrtia strany počas konania súd podľa povahy sporu v konaní pokračuje s právnymi nástupcami alebo konanie zastaví (§ 63 ods. 1 a 2 CSP). V danej veci za žalovaného označená osoba R. H., zomrelý XX. E. XXXX, už v čase začatia konania nedisponoval procesnou subjektivitou, na základe čoho nebolo možné v konaní pokračovať s jeho právnymi nástupcami - dedičmi a preto súd konanie voči R. H. zastavil. Keďže žalobcovia v žalobe z 2. decembra 2014 v čase začatia konania na strane pôvodného spoluvlastníka R. H. neoznačili jeho právnych nástupcov, neuviedli úplný rozsah účastníkov konania, čím vznikol nedostatok pasívnej vecnej legitímácie a tým nedostatok naliehavého právneho záujmu. Z uvedeného dôvodu by bolo nevyhnutné žalobu v časti vzťahu k parcele CKN XXX - záhrady o výmere 576 m² zamietnuť pre nedostatok naliehavého právneho záujmu. Avšak nakoľko z totožného dôvodu už k zamietnutiu žaloby prišlo v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina sp. zn. 18C/113/2006, je konanie vedené súdom prvej inštancie pod sp. zn. 40C/190/2014 v ich vzájomnom vzťahu zaťažené prekážkou res iudicata a to konkrétne v časti týkajúcej sa parcely CKN XXX - záhrady o výmere 576 m². Na základe uvedeného dovolací súd nemohol prisvedčiť námietke dovolateľa, že vo vzťahu k parcele CKN XXX - záhrady o výmere 576 m² neexistuje prekážka veci rozhodnutej, na základe čoho

mal odvolací súd nesprávne postupovať, pokiaľ aplikoval § 230 CSP. Odvolací súd podľa názoru dovolacieho súdu správne procesne postupoval, pokiaľ prisvedčil zastaveniu konania rozhodnutím súdu prvej inštancie podľa § 161 ods. 2 CSP v nadväznosti na § 230 CSP, čím taktiež nie je založená prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

19. Pre doplnenie najvyšší súd uvádza, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania, resp. strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1998, R 125/1999, R 42/1993, 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012). Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Pričom za porušenie práva na spravodlivý proces nemožno považovať ani iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení strán, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok.

20. Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolaním napadnutý potvrdzujúci výrok I. rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie, s ktorým tvorí jeden komplex sa nevyznačuje vadou zmätočnosti a nebolo dovolacím súdom zistené pochybenie procesného postupu, ktoré by zakladalo prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

21. Dovolací súd dospel k záveru, že procesný postup odvolacieho súdu, ktorý konal v zmysle ustanovení a zásad zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces. Napadnuté rozhodnutie sa nevymyká nielen zo zákonného, ale ani z ústavnoprávneho rámca. Uvedeným postupom preto nedošlo k založeniu namietanej vady podľa § 420 písm. f) CSP a žalobca 1/ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý by mal za následok porušenie jeho práva na spravodlivý proces.

22. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu 1/ odôvodnené § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

23. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.